

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 57g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din alineatele (1) și (3) ale articolului 328 din Codul penal
(*excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*)

CHIȘINĂU

22 mai 2017

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 57G/2017
(EXCESUL DE PUTERE SAU DEPĂȘIREA ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU)

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 3 mai 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 22 mai 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile*” din alineatul (1) și a alineatului (3) litera d) din articolul 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocatul Radu Dumneanu în dosarul nr.14-108/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 3 mai 2017 de către judecătorul Andrei Niculcea din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Procuratura Anticorupție a înaintat lui I.G. învinuirea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal.

4. La 26 aprilie 2017, procurorul din Procuratura Anticorupție, D.R., a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, un demers cu privire la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința lui I.G.

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 57G/2017
(EXCESUL DE PUTERE SAU DEPĂȘIREA ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU)

5. În cadrul ședinței de judecată din 27 aprilie 2017, avocatul Radu Dumneanu a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 126 alin. (2), a textului „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile*” din alineatul (1) și a alineatului (3) lit. d) din articolul 328 din Codul penal.

6. Prin încheierea din aceeași dată, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile*” din alineatul (1) și a alineatului (3) lit. d) din articolul 328 din Codul penal și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

8. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în M.O., 2009, nr.72-74, art.195) sunt următoarele:

Articolul 126

Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale

„[...]”

(2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

[...]”

Articolul 328

Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu

„(1) Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, **dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile** intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 57G/2017
(EXCESUL DE PUTERE SAU DEPĂȘIREA ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU)

(2) Aceleași acțiuni însoțite:

[Art.328 al.(2), lit. a) abrogată prin LP252 din 08.11.12, MO263-269/21.12.12 art.855]

b) de aplicarea armei;

[Art.328 al.(2), lit. c) abrogată prin LP252 din 08.11.12, MO263-269/21.12.12 art.855]

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

[Art.328 al.(2), sancțiunea modificată prin LP326 din 23.12.13, MO47-48/25.02.14 art.92; în vigoare 25.02.14]

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) – exclusă

b) săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică;

[Art.328 al.(3), lit. b) modificată prin LP245 din 02.12.11, MO25-28/03.02.12 art.77]

c) săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale;

d) **soldate cu urmări grave,**

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul sesizării susține că textul „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile*” din alin. (1) și dispozițiile alin. (3) lit. d) din art. 328 din Codul penal nu sunt clare și previzibile pentru subiecții cărora se adresează în măsura în care aceștia să-și poată adapta comportamentul în sensul respectării legii penale, încălcându-se astfel art. 22 din Constituție.

10. Totodată, potrivit autorului excepției, prevederile art. 126 alin. (2) din Codul penal sunt incerte, deoarece daunele în proporții considerabile sunt apreciate în mod subiectiv de către organele de urmărire penală și instanțele judecătorești, în funcție de însemnătatea bunurilor pentru victimă, situație care poate implica aprecieri diferite, contrar art. 16 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului penal al

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 57G/2017
(EXCESUL DE PUTERE SAU DEPĂȘIREA ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU)

Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Radu Dumneanu în dosarul nr.14-108/17, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, **ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.**

15. Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate, potrivit încheierii instanței de judecată, îl constituie textul „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile*” din alin. (1) și dispozițiile alin. (3) lit. d) din art. 328 din Codul penal.

16. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolului 22 din Constituție.

17. În acest context, Curtea reamintește că în Decizia de inadmisibilitate nr. 93 din 19 decembrie 2016 a statuat următoarele:

„20. [...] excepția de neconstituționalitate este un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale. Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată **doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.**

21. Totodată, [...] excepția de neconstituționalitate reprezintă o problemă juridică, a cărei rezolvare trebuie să preceadă soluționarea litigiului cu care este conexasă. Astfel, Curtea reiterează că **aplicabilitatea normei contestate pentru soluționarea litigiului principal este o condiție primordială pentru admisibilitatea sesizării și examinarea acesteia în fond.**”

18. În speță, Curtea constată că **obiectul acțiunii principale, aflat pe rolul instanței de judecată, îl constituie examinarea de către judecătorul de instrucție a demersului procurorului din Procuratura Anticorupție cu privire la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv.**

19. Curtea reține că prevederile contestate se referă la urmările prejudiciabile ale infracțiunii incriminate, fiind prin urmare o normă **materială**. Astfel, deși au relevanță asupra calificării acțiunilor formulate în acuzare, totuși, **aceste prevederi nu au incidență asupra procedurii examinării demersului** cu privire la aplicarea măsurii preventive **în care a fost ridicată excepția, procedură în care urmează a fi aplicate normele procedurale în materie.**

20. Prin urmare, Curtea reține că **dispozițiile criticate de autorul excepției, care reglementează urmările prejudiciabile ale infracțiunii**

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 57G/2017
(EXCESUL DE PUTERE SAU DEPĂȘIREA ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU)

incriminate, **nu au incidență asupra soluționării cauzei aflate pe rolul instanței de judecată.**

21. În lumina celor expuse, Curtea conchide că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională.

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile*” din alineatul (1) și a alineatului (3) litera d) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocatul Radu Dumneanu în dosarul nr.14-108/17, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

*Chișinău, 22 mai 2017
DCC nr.48
Dosarul nr. 57g/2017*